

Informatienota voor de raad

Datum 7 oktober 2019

Onderwerp	Evaluatie OV-chippoorten station Zwolle
Versienummer	V1.0

Portefeuillehouder Ed Anker

Informant J.G. Huizing

Afdeling PPP

Telefoon 038 498 2597

Email JG.Huizing@zwolle.nl

Bijlagen 01 Evaluatie OV-chippoorten station Zwolle

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

De evaluatie OV-chippoorten op station Zwolle.

Datum 7 oktober 2019

[Toelichting op het voorstel](#)

Inleiding

Vanaf juni 2016 zijn de OV-chippoorten op station Zwolle in gebruik genomen. Over het gebruik van de poortjes hebben wij maatwerkafspraken gemaakt met NS (Afsprakenkader). De raad heeft op 7 december 2015 ingestemd met dit Afsprakenkader. De afspraken zijn ingegeven vanwege het belang van de voetgangerstunnel voor passages tussen de noord- en zuidzijde van het station (interwijk). In bijgevoegde rapportage van de NS wordt het gebruik van de poorten geëvalueerd. Deze rapportage bestaat uit de volgende onderdelen: introductie Blauwnet in Zwolle, passagepassen en passagerecht, gebruik noodknop en doorduwen, effecten op overlast en uitstel van betaling, inzet medewerkers bij evenementen en pilots op station Zwolle.

Kernboodschap

Met het Afsprakenkader over de OV-chipkaartpoortjes in Zwolle is beoogd het gastvrije karakter van station Zwolle te waarborgen. NS verspreidt op aanvraag een passagepas onder omwonenden en bedrijven die de stationsdoorgang willen passeren en niet beschikken over een OV-chipkaart. De effecten van de poortjes zijn gemonitord.

Gelet op de door NS geleverde informatie over het aantal uitgereikte passagepassen en het gebruik daarvan, inclusief het eenmalig passagerecht, het aantal uitgeschreven boetes op de trein, de kaartverkoop (als indicatie van dalend aantal zwartrijders), en het aantal incidenten in de trein en op het station, is de conclusie dat het gebruik van de poortjes in Zwolle overeenkomt met het landelijke beeld.

Consequenties

Algemeen

De OV-chippoorten op station Zwolle zijn op basis van het Afsprakenkader ruim twee jaar gemonitord. Uit deze rapportages is gebleken dat de OV-chippoorten goed functioneren en dat Zwolle, als het gaat om incidenten met de OV-chippoorten, relatief goed scoort ten opzichte van stations met een vergelijkbare omvang.

Enkele highlights uit de evaluatie:

- Sinds de introductie van de OV-chippoorten op station Zwolle is een opbrengstenstijging uit de kaartverkoop te zien van circa 2%. Dit is conform de verwachting van NS en betekent dat reizigers minder vaak zwartrijden. Het aantal uitgeschreven uitstel van betalingen in de trein van/naar Zwolle is gedaald van plm. 1.400 naar plm. 500 per maand. Hiermee wordt een belangrijke oorzaak van agressie in de trein en op het station aangepakt.
- Het aantal meldingen van overlast op station Zwolle is laag: gemiddeld ligt het aantal gevallen tussen de 15 en 20 per maand. Het gaat dan onder meer om overtreding van de huisregels van NS (bijv. negeren rookverbod), drugs- en drankoverlast en bedelen.
- Op het station Zwolle ligt het misbruik van de noodknop op 0,02% van alle gebruikers en het “doorduwen” (forceren van de poorten) op 0,04%. Dat is beneden de landelijke tendens.
- De introductie van Blauwnet in Zwolle is goed verlopen, het aantal poorten van NS is verlaagd ten gunste van Blauwnet.
- NS heeft tot nu toe ruim 3.500 Zwolse passagepassen uitgereikt aan bewoners en bedrijven rondom het station. Het aantal aanvragen is teruggelopen tot enkele tientallen per maand.
- NS heeft verschillende pilots uitgevoerd op station Zwolle, o.a. over de herkenbaarheid van OV-chippoorten van verschillende vervoerders, de ontruiming van het station met gesloten poorten en een nieuwe werkwijze bij buitendienststellingen.

Datum

7 oktober 2019

OV-chippoorten zuidzijde station

De OV-chippoorten aan de zuidzijde van het station zijn, sinds de ingebruikname van het nieuwe busstation, drukker geworden. De doorstroming is goed, reizigers blijken inmiddels goed gewend te zijn aan het systeem van in- en uitchecken. Op drie piekmomenten (tweemaal in de ochtendspits, eenmaal in de avondspits) is te zien dat er erg veel reizigers door de poortjes gaan. Dit is met name aan de orde bij de start van het studiejaar, zo bleek ook dit jaar weer. Het gaat om pieken van driemaal anderhalve minuut. NS houdt dit in de gaten en neemt zo nodig maatregelen. Hierbij wordt onder andere gekeken naar andere instellingen voor de poortjes, waardoor de doorstroming beter wordt.

Passende financiële bijdrage

Tijdens de bestuurlijke overleggen met de NS over deze evaluatie zijn ook de wederzijdse beelden uitgewisseld over de wijze waarop NS invulling geeft aan de in 2015 gemaakte afspraak over een passende financiële bijdrage aan een sterk OV-knooppunt in Zwolle. Hoewel er waardering is voor de huidige inzet van NS blijft er verschil van inzicht bestaan over de omvang van de extra bijdrage bovenop de reguliere inzet van NS bij een project van deze omvang. Inmiddels hebben we voor de gebiedsontwikkeling Spoorzone/Hanzeland een Samenwerkingsovereenkomst met NS Vastgoed BV afgesloten. Hierover hebben wij uw raad op 10 september 2019 met een informatienota geïnformeerd. Verder blijven wij in het kader van de gebiedsontwikkeling in onderhandeling met NS over bijdragen ter dekking van de investeringen die zijn aan te merken als bovenwijkse voorzieningen. Ook wordt samen met NS, ProRail en provincie Overijssel gelobbyd voor de gezamenlijke nog niet gedekte ambities uit het Ontwikkelperspectief voor het Stationsgebied (stationsentrees en kappen, passerelle, fietsvoorzieningen zuidzijde).

Communicatie

De huidige reguliere communicatie door NS over passagepas en passagerecht blijft in stand.

Vervolg

Partijen hebben afgesproken het Afsprakenkader met deze evaluatie af te ronden. Uiteraard blijft NS in zijn reguliere processen aandacht besteden aan de impact van OV-chippoorten op station Zwolle. Het gaat dan onder meer om:

- Passagepassen: NS blijft tot nader order passagepassen verstrekken voor station Zwolle.
- Pilots: station Zwolle blijft in beeld als pilotstation voor nieuwe ontwikkelingen met de OV-chipkaart en de OV-chippoorten.
- Inzet bij evenementen: bij evenementen in en rond Zwolle blijft er speciale aandacht voor de OV-chippoorten en wordt waar nodig extra servicepersoneel ingezet op het station.

In het kader van de planvorming voor de stations entrees en passerelle is er binnenkort overleg met NS en ProRail om het huidige en toekomstige gebruik van de tunnel door de diverse categorieën (treinreizigers (zowel landelijk als regionaal), busreizigers en passanten) in kaart te brengen. Inzet is ook om meer inzicht te krijgen in de toekomstige ontwikkeling van de reizigersstromen. Verwachting is dat de passerelle als interwijkverbinding een bijdrage kan leveren aan het verminderen van de drukte in de tunnel.

Openbaarheid

Deze informatienota is openbaar.

Datum 7 oktober 2019

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer P.H. Snijders, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Datum

7 oktober 2019